

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului Parohiile cl. I. pe un an 800 Lei Parohiile cl. II. 700 Lei Parohiile cl. III. și subelasă 600 Lei Pentru particulari 500 Lei	APARE DUMINECA MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.	Prețul inserțiunilor Concurs de prot. 1000 Lei. Parohii de cl. I 1000, de cl. II 800, de cl. III 600 Lei Celelalte publicații 1 cm. □ 3,50 Lei.
---	---	---

Cum lucrăm noi preotesele în satele noastre

În lipsa vitejilor noștri, duși în focul luptei pentru întregirea neamului, apărarea patriei și slava sfintei noastre Biserici, anii de războiu cari i-am trăit, ne-au învățat să ocolim destrămarea din urma lacrimilor și să împletim dorul cu munca și grijele ce purtăm bărbătește, ne având cu cine le împărți.

În sărbători însă, lipsa de activitate, rănduită de Dumnezeu, ne deșteaptă aducerile aminte a celor ce-au fost, și'n aceste zile nu ne simțim bine decât — pe cât este îngăduit — dacă facem ce putem pentru dragii noștri și alături de ei.

Tot sufletul nostru se'ndreaptă în rugăciuni către atotputernicul Tată din ceruri, pentru viața și sănătatea lor. Dacă ei cu prețul vieții apără sf. cruce, suntem în umbra lor, când ne străduim să găsească, când îi vom primi biruitori acasă, biserica vie și strălucitoare ca să ne bucurăm împreună de triumful crucii Mântuitorului.

În casa Domnului, ușurăm, — la sărbători — povara amarurilor noastre; dar ca și în casele proprii ochiul femeii, înseninat prin ușurarea sufletului, descoperă lipsuri, vede frumosul înconjurător și mai desăvârșit.

Preoteasa, la pomeniri, a deschis poarta părerilor credincioaselor, — adunate din toate colțurile satului la slujba pentru mobilizații lor dragi, — a îndreptat meșteșugit ce nu se potrivește cu stilul Bisericii noastre, și pe nesimțite, a lăsat cale unui dar în lăcașul divin, îngheband Asoc. femeilor creștine ort. în satul

ei fără să citească statute, obligații, cotizații, lucruri ce 'ndepărtează femeile satului, sărac în doamne și lume citită.

Pentru lungimea vieții Asociației noastre căutăm mijlocul prin care suntem în stare să facem față scopului în care a luat ființă. Are fonduri pentru aceasta societatea noastră, numai prin mâna harnică a membrilor, fără să răscolim satul, — în urma colectelor organizate de autorități — și noi, după bani. Bani sunt bine primiți la biserică când vin singuri. Altfel, prin rotație, membrele Asociației lucrează câte o zi în an, la un pământ închiriat în țărilele satului, însămânțat de la ele și rodul îl vind în folosul fondului de lucru și rezervă al societății. Nici o femeie nu e strătorată acasă pentru o zi de muncă de folos obștesc, dimpotrivă se umple golul sărbătorilor după sf. slujbe, adunându-ne și plănuiind noi fapte bune închinare ajutorului ce-l avem de la Dumnezeu pentru vindecarea rănilor din sufletele noastre.

Lăcașul divin nu mai suferă în curățenia și podoabele de lucru manual feminin; odată pe an, la ziua hramului societății, primește un dar în măsura sporului lăsat de Dumnezeu lucrului nostru, iar femeile mândre de faptele lor — fără ajutorul casnicilor, numai prin mâna lor — stau zid în jurul bisericii, cum au stat în toate restriștile și străbunii, și Dumnezeu a ajutat credinței lor.

Cuvintele sf. Evanghelii dela Matei: „Veniți la mine toți cei trudiți și împovărați și eu vă voi da odihnă“, nu sunt deasupra înțelegerii noastre, ci oglindirea ușurării din sufletele cari au lucrat alătura de dragii lor duși și pentru ei.

E. Stolan

Cuvânt introductiv la reprezentafia opere- tei „Crai nou“ de Ciprian Porumbescu în Caransebeș, 27 Maiu 1944

S'a crezut potrivit să vă vorbească astăzi unul din Bucovinenii pribegi, ajunși pe meleagurile Banatului, fiindcă „Crai nou“ de Ciprian Porumbescu la Caransebeș și la Lugoj înseamnă Bucovina în Banat, surpriza cea mai mângâietoare, întâmpinarea cea mai frumoasă ce putea s'o facă sufietelor noastre îndurerate acest mândru Banat, atât de legat de plaiurile bucovinene prin nume ca: generalul Seracin, Iuliu Olariu, Petru Barbu, Traian Badescu, Dimitrie Cioloca, Avram Imbroane, Cornel Corneanu, Moise Ienciu, protopopii George Popovici și Aurel Mihaiescu și atâția alții din cei mai tineri.

Ciprian Porumbescu e una din gloriile Bucovinei, dar și a neamului întreg, căruia i-a dat, ca să nu amintesc decât creațiile cele mai cunoscute: imnul „Pe-al nostru steag e scris Unire“ alături de „Cântecul tricolorului“; profund zguduitorul imn funebral „Adusu-mi-am aminte“, dar și suava serenadă „Dormi ușor“; clasică, duiosă „Baladă“ pentru vioară și „Dorul“, tot pentru vioară, acesta mai puțin cunoscut, fiind tipărit abia la 1937; marea cantată pentru cor cu soli și orchestră (sau pian) „Altarul mănăstirii Putna“, urmată de o mare compoziție similară „Tabăra română“, apărută la Cernăuți în *ajunul pribegiei noastre, la 18 Martie 1944*, din inițiativa societății muzicale „Armonia“ de sub prezidenția lui Leca Morariu, în colaborare cu „Reuniunea muzicală-dramatică „Ciprian Porumbescu“ din Suceava, sub conducerea lui Ștefan Pavelescu — aceeași care era să apară tot la Cernăuți, fiind aproape gata tipărită, în *preajma funestului 28 Iunie 1940*.

Viața lui Porumbescu e destul de cunoscută, îndeosebi după ce a fost popularizată și printr'un scenariu radiofonic, reprezentat la Radio București de soc. „Ciprian Porumbescu“ din Suceava. E cunoscută îndeosebi în Banat, unde, cum vom vedea, numele și opera lui are o tradiție. Cred totuși că nu greșesc, evocând în fața D-Voastre momentele principale din această viață strălucită și sbuciumată de artist și de martir, care n'a ținut decât 30 de ani.

S'a născut în anul 1853 — nu 1854 cum s'a afirmat multă vreme — în satul Șipot din munții Bucovinei, ca fiu al preotului Iraclie

Porumbescu, figură impozantă, om de temperament și de inimă, cărturar, poet, povestitor cu graiul viu, dar și cu condeiul, plin de umor și fantezie, orator de frunte, cântăreț, ba chiar încâtva și compozitor el însuși, tovarăș de luptă națională al Hurmuzăchenilor și al lui Aron Pumnul.

Dela vârsta de 3-4 anișori, Ciprian îi uimea pe cei din jurul său prin muzicalitatea sa. La o clacă de tors, sufletul lui s'a legat de un lăutar, înghițindu-i cu privirea toate mișcărilor. Din clipele acelea n'a avut pace până ce părinții i-au cumpărat o mică vioară, pe care micul artist scărția toată ziua. Așa l-a găsit apoi, la 1860, cunoscutul pianist și compozitor bucovinean Carol Miculi, elev al lui Chopin, care, impresionat de talentul băiatului, i-a dat îndrumări teoretice muzicale. În toamna aceluiaș an Ciprian fu înscris la școala primară româno-germană din Ilișești, unde luă lecții de violină dela învățătorul Simeon Meier. La 1863 trece la „gimnaziul greco-oriental“ din Suceava. Aici nu prea avu noroc de instructori în violină, rămânând să-și continue exercițiile ca autodidact. Cu colegii săi muzicali făcea duete, terțete și cvartete, dirija ansambluri mai mari instrumentale, dar și coruri vocale. În școală era elevul favorit al profesorului de muzică Ștefan Nosievici, talentat compozitor și acesta, pe nedrept uitat, dacă avem în vedere că e autorul marșului „Drum bun toba bate“ și al lui „Măi Tătare“. Dar la Suceava Ciprian a mai avut parte și de altă școală, hotărâtoare pentru cel sortit să ne dea comoara de cântec românesc care e „Crai Nou“: a fost școala vestitului Grigorie Vindereu, zis și Barbu Lăutaru al Bucovinei, complectată în vacanțe cu școala lăutarilor din Stupca, sat fruntaș unde preotul Iraclie fusese numit paroh la 1865. Era aicea o colonie de țigani lăutari, un fel de „academie“ a lor, cum îi zice biograful Valeriu Braniște, unde Ciprian venia adese, ca să le asculte cântecele și să învețe dela ei. Dela unul din Țiganii aceștia i-a cumpărat Iraclie și o vioară, care se dovedi a fi o „Cremoneză“ veritabilă, opera celebrului Niccolò Amati.

Un episod înălțător din viața lui C. Porumbescu se petrece la 15/27 August 1871 la marea serbare națională dela Putna, împlinirea a patru veacuri dela sfințirea Mănăstirii — serbare care a întrunit românimea din toate unghiurile. S'a întins atunci o horă mare a tuturor Românilor, în sunetele tarafului lui Grigore dela Suceava. În culmea însuflețirii tuturor,

se desprinde din mulțime tânărul Ciprian, plâpând și înalt și cu foc nemărginit în privirea-i visătoare, prinde din mâna lui Grigore vioara și continuă el conducerea tarafului de lăutari până la sfârșit, apoi merge la tatăl său, îl îmbrățișează și zice în extaz de fericire: „Tată... am cântat Daciei întregi“.

La 1873 însuflețitul june intră în seminarul clerical din Cernăuți, ca student în teologie; iar la 1875, înființându-se Universitatea din Cernăuți, trece la facultatea de filosofie. Este președintele și cheagul societății studentești „Arboroasa“ (nume vechiu al Bucovinei), sufletul șezătorilor societății acesteia, pe care le anima prin talentul său de dirijor, compozitor, violonist și chiar poet. Tot atunci, la 1875, oficialitatea austriacă sărbătorește centenarul „anexării“, adică răpirii Bucovinei, jubileu față de care Românii din Bucovina auvră o atitudine rezervată. Dar vine anul 1877, când, în Octombrie, se împliniau o sută de ani dela decapitarea lui Grigorie Ghica Vodă; se făcură la Iași mari pregătiri pentru o serbare comemorativă de doliu, evident ca răspuns la serbările din Cernăuți. Erau zilele de entuziasm ale războiului Independenței; în acea atmosferă ce putea să fie mai firesc decât ca „Arboroasa“ să trimită prin comitetul său, la adresa Primăriei Iași următoarea telegramă: „Arboroasa, societatea junimei române din partea *de trunciată* a vechii Moldove, trimite condolența membrilor săi pentru *tutorul decapitat*“.

Victor Morariu

(Urmează)

O sărbătoare în Banat la „Piatra Scrisă“

O bună parte a păturii noastre culte, așa zișii „moderni“ și-a schimbat obiceiurile și credințele. Totuș în sufletul poporului neprihănit încă stă neclinită acea adâncă venerațiune creștinească, cu care altă dată se cinsteau sfintele sărbători de către creștini.

Poporul credincios ca neconruptă strajă a tuturor tezaurilor credinței strămoșești, cinstește pe lângă alte sărbători sfinte vrednice de cinstit și Duminica „Tuturor Sfinților“ cu închinarea și perelinaje la „Piatra Scrisă“.

El cinstește chipul Sfintei Treimi de pe stâncă de piatră cu o duioasă evlavie și întocmai după vrednicia credinței curate a vremurilor opuse. În adâncurile sufletului lui strălucesc încă diamantele credinței, ce încoronau

neamul nostru întreg; încolo... abea ici colea, dacă se mai zărește câte o sclipire, cu atât mai vrednică de admirație, cu cât lucește într'un profund întunec.

De când sunt pe aceste meleaguri de multe ori am căutat diferite prilejuri ca să descopăr felul după care poporul bănățean știe să-și reverse bogatele sale izvoare de credință — dar parecă niciodată el nu abundă în piozitate și evlavie sa nu-i mai expresivă ca la sărbătorirea hramului dela „Piatra Scrisă“.

În ziua de Duminica „Tuturor Sfinților“, încă din zorile zilei praznicului, lumea începe să sporească din ce în ce. Este impresionant momentul când sunetul clopotului din stâncă spintecă văzduhul și domină susurul apei Timișului — ce mereu gălăgiește — vestind celor prezenti sosirea perelinajului dintr'o parte sau dintr'alta a șoselei.

Lumea satelor din împrejurimi cu steaguri și cruci de procesiune, copii îmbrăcați în mici stihare, cu ripide și clopoței în mâini, cu preoții în frunte îmbrăcați în odăjdii sfinte, pășesc domol pe șoseaua prăfuită în imne de cântări spre slava celui de Sus — la „Piatra Scrisă“.

Și apoi cu inimi palpitânde de emoții dumnezeiești — urcă sus în capelă, se prostern sub piatra minune și într'un extaz de profundă piozitate și misticism își spun fiecare păsurile sufletului său, implorând de sus îndurarea lui Dumnezeu; se ridică reînviați cu nădejdea nestrămutată în mai bine și întăriți în lupta grea a vieții, primesc sfințirea cu Agheazmă dela preot, apoi își aruncă batiștele sus la chipul „sfintei Treimi“ ca să primească atingerea. În acel moment își face impresia că sufletele lor se contopesc cu a femeii celeia ce era întru curgera sângelui de doisprezece ani, care atinându-se de marginea îmbrăcămintei lui Iisus a primit vindecare.

Ca o bucurie a bucuriei cerești, cei ce intrau în capelă, ieșau cu fețele înseninate și cu strălucirea unor diamante ce se scurgeau din ochi.

Copiii sunt tezaurul cel mai de preț al Dvs.

Învățați-i din vreme ce trebuie să facă în caz de alarmă aeriană. Explicați-le primejdia bombelor neexplodate. Atrageți-le atenția să nu ridice obiectele lăsate de avioanele inamice.

În mijlocul poporului, preoții cu figura blândă și cucernică, cu glasul lin și duios, stăpâniți numai de gândul cel curat al sfintei și înaltei lor misiuni, făceau rugăciuni și înălțau cântări de laudă celui Atotputernic.

În forfoteala mulțimei dela Capelă, la locul de rugăciune, tocmai când nici autoritățile puse nu puteau să-i domolească, P. S. nostru Episcop Veniamin sosește în mijlocul turmei sale. A sosit momentul de reculegere. Lumea ca străpunsă de un curent, înțepenește pe loc cu ochii ațintiți spre Vlădicul. El, stăpânul și îngrijitorul sufletelor, a venit în mijlocul credincioșilor Săi, să-i cerceteze sufletește, să le cunoască păsurile, să le propovăduiască cuvântul adevărului.

Slujba Sf. liturgii se oficiază în sobor de P. S. Sa înconjurat de I. P. C. Arhimandrit Dr. L. Busuioc, Prot. Dr. Z. Munteanu, Preoții: Dr. M. Bănescu, Dr. I. Crețu, Paica-Feneș, Coșariu-Ilova, Șandru-Sadova, Suru-Cârpa, Suru-Vălișoara, Suru-Bucoșnița, Boldea-Verciorova, Bihoi-Slatina, Costescu-Armeniș, Birtea-Buchini, Ierom. Epifanie-„Piatra Scrisă“, Pr. refug. Trușanu și Zavadovschi și diaconii I. Băloni și N. Sârbu, care a fost hirotonit întru presbiter.

Cuvântarea Arhipăstorului, propovăduitorul lui Iisus Hristos pe pământ, începe cu: Nimeni nu poate sluji la doi Stăpâni... în strânsă legătură cu războiul și suferințele poporului, a îmbalsamat ranele suferințelor, istorioarele morale-religioase, rostite și explicate cu atâta căldură, au înmuiat până și inimile cele semețe.

Chemarea Arhipăstorului la o altă viață mai bună, mai corectă, mai aproape de Domnul, a dat prilej ascultătorilor să-și cerceteze străfundul inimii și să regrete viața trăită în patimi și destrăbălări.

Ațîțând astfel focul sfânt pe altarul cel mai dinlăuntru al sufletului credincios, Prea Sfinția Sa Episcopul nostru Veniamin, par'că a apucat cu mâna pe toți slăbănogiții și paralizicii zilelor noastre, care abea pot pătrunde până în pridvorul vieții creștine.

La sfârșit P. S. Sa mulțumește călduros D-lui Subprefect Vasiliu care s'a ostenit să vină la „Piatra Scrisă“ din Lugoj, „Corului Catedral“ din Caransebeș, preoților participanți și tuturor pelerinilor, pentru că, cu toate vremurile grele pe cari le trăim, mânăți de credința lor au venit și anul acesta la „Piatra Scrisă“, ca să preamărească pe Dumnezeu și să cerșească ajutorul Lui pentru izbăvirea tuturor celor cari cred în El.

Se face apoi parastas pentru familia cti-

torului Vasile Dragomir.

... S'a părut pentru un moment că mărtașia acestui praznic se va eclipsa din cauza bombardamentelor care zilnic violează drepturile umanității și pacea popoarelor; dar proteguirea „Tuturor Sfinților“ în cinstea căror s'a făcut perelinajul și rugăciunile, a dat o puternică desmintire acestei temeri și mai mult a întărit credința că „de n'ar păzi Dumnezeu ceta-tea, în deșert ar priveghea cel ce o păzește“.

Ierom. Epifanie

La Lugoj de Rusalii

De Rusalii, din însărcinarea Prea Sfințitului Episcop Veniamin, am fost la Lugoj.

În ziua întâia de Rusalii, după prânz, a fost o mare adunare a Oastei Domnului cu care prilej au venit și mulți frați din împrejurimi. S'au grăit Cuvinte de foc de către toți vorbitorii, cari, în simplitate, au grăit despre măririle lui Dumnezeu.

În a doua zi de Rusalii, când am putut ajunge și eu între frați, ne-am bucurat din nou, începând de dimineață la Sf. Liturgie și până seara. Corul Vidu ne-a înălțat sufletele până la cer, la Sf. slujbă.

După prânz, în cadrul Vecerniei, dându-mi-se cuvânt, am îndreptat sufletele spre ziua de Naștere a Bisericii, sub vâpăile Duhului Sfânt, apăsând asupra dragostei pe care trebuie s'o avem noi față de mama noastră: Biserica, peste care a pogorât Duhul Sfânt și pogoară neincetat în Sf. Taine. Am arătat și covârșitoarele bucurii ce ne leagă, pe noi ostașii Domnului, de ziua Rusaliilor. Am mobilizat atenția spre puterea veșnic nouă a Duhului Sfânt, care transformă și azi sufletele îndoelnice și fricoase în suflete de mărturistori ai Domnului, „nebuni pentru Hristos“. Firește am subliniat și ceva din „duhul aceste lumi“ și anumite scăderi observate în Banat, arătând că scăparea este ca și în ziua Cincizecimii: *Retragerea din duhul lumii, tănăud la mare cinste învățătura bisericii, legătura frățească și rugăciunea!* Odinioară erau biserici de lut, dar suflete de aur — azi sunt biserci de aur și suflete de lut! *Să ardem utul* cu focul Duhului Sfânt și, cum spune Sf. Ion Gură de Aur, Patronul Oastei Domnului. Să facem un „*vas ars in foc*“, ca să slujim Domnului „cu duhul arzând“. Și atunci vom trăi și noi bucuriile creștinilor din primele veacuri.

Au fost bucurii din cer pentru care dăm slavă Domnului.

I. Gr. Oprișan

Adunarea eparhială

a Eparhiei ort. rom. a Caransebeşului, perioada XXIII sesiunea V-a, convocată la Caransebeş, pe Dumineca Samarincii, în 14 Maiu 1944.

Sedința III-a

ținută în ziua de 14 Mai 1944 orele 16

Președinte: Prea Sf. Sa Episcopul **Veniamin Nistor**
Secretar: Prot. **Teodor Roșca**.

18. Raportorul Comisiunii financiare Constantin Căltun referă asupra raportului general Nr. 2439 E 1944 al Consiliului eparhial secția economică pe anul 1943 și propune

Iar Adunarea eparhială aduce următoarea hotărâre.

IN GENERAL :

Raportul fiind tipărit și distribuit membrilor Adunării eparhiale, se consideră cetit, se ia în general la cunoștință și se alătură la procesul-verbal sub litera **E**.

IN SPECIAL :

1. Adunarea eparhială ia la cunoștință acest raport și apreciază eforturile pe cari trebuie să le facă conducerea Episcopiei noastre pentru ca în vremurile acestea de plin războiu mondial să facă față trebuințelor meru crescând ale eparhiei și să administreze averea ce i s'a încredințat.

2. Adunarea eparhială ia cu satisfacție la cunoștință, că s'a retrocedat pădurea Episcopiei noastre, situată în apropierea comunei Făget, precum și parchetul scadent pe anul 1943/44 din pădurea mănăstirilor.

3. Adunarea eparhială ia cu mulțumirea la cunoștință că este în curs de terminare și complectare zidirea dela mănăstirea noastră Sf. Ilie Izvor dela Vasiova, cu menirea de a se plasa aici un orfelinat al fetelor eroilor noștri din acest război și că pentru acest scop, din suma votată de Inaltul Guvern de 21.500.000 Lei, am și primit 14.500.000 Lei, iar lucrarea este în curs de executare.

Pentru atențiunea ce ni s'a dat și pentru prețiosul concurs al Domnului Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, Adunarea eparhială își exprimă mulțumirea sa.

4. Adunarea eparhială ia la cunoștință, că averea totală a Episcopiei noastre, a bisericilor și școalelor noastre, în anul expirat față de cea din anul anterior a crescut cu Lei, 6 1389.442, valoarea totală acestei averi fiind la finea anului 1943 de Lei 582.104.568 și că această creștere se datorează îndeosebi urcării prețurilor care a trebuit să fie luată în considerare cu ocazia evaluărilor.

5. Adunarea eparhială ia cu bucurie la cunoștință că și în decursul anului 1943 la centru și în parohii s'au făcut mai multe lucrări ca: zidiri, reparări, etc.

Adunarea eparhială mulțumește și de rândul acesta tuturor celor care au sprijinit Bise-

rica noastră fie prin donațiunile fie prin serviciile lor mărinimoase.

6. În fine Adunarea eparhială ia la cunoștință, că socoțile și preliminariile parohiilor noastre, cu mici excepții, au intrat și au fost rezolvite.

19. Acelaș raportor raportează asupra scontrării casieriei eparhiale.

Comisiunea aduce la cunoștință Adunării eparhiale, că în conformitate cu uzul de până acum a scontrat la Cassa diecezană numărul efectiv, depozitele, libelele de depuneri spre fructificare, acțiunile și rentele de Stat ale Episcopiei și ale comunelor noastre bisericești și a aflat în ordine.

În urma acestora Comisiunea financiară propune, iar

Adunarea eparhială ia la cunoștință cele constatate cu ocazia scontrării valorilor și evidențelor Casieriei și, având în vedere serviciile bune, conștiincioase, pline de răspundere și îndelungate de peste 17 ani, pe care Casierul central al Episcopiei noastre, părintele protopop onorar și deputat eparhial Teodor Roșca, le-a prestat până în ziua de azi, trecând ca paroh al orașului Caransebeș, Adunarea Eparhială îi aduce mulțumita sa protocolară.

20. Acelaș raportor referă asupra raportului Consiliului eparhial Nr. 2099 E. 1944 cu care se înaintează socoțile fondurilor și fundațiilor pe anul 1943. la propunerea Comisiunii:

Adunarea eparhială ia cunoștință și aprobă socoțile fondurilor și fundațiilor pe anul 1943, cu depășirile arătate și justificate, ca fiind absolut necesare, și dă descărcare Consiliului eparhial.

21. Acelaș raportor referă asupra raportului Consiliului eparhial Nr. 2445 E 1944 cu care se prezintă proiectul de buget pe anul 1945.

Comisiunea constată din acest raport sfortarea deosebită a conducerii Episcopiei noastre de a face față greutăților materiale pe care le-au adus cu sine împrejurările grele din anii din urmă și că astfel fondul general administrativ nu se poate echilibra din veniturile sale proprii.

Luând cuvântul membru Bujor Barbu care cere anumite lămuriri în ceea ce privește bugetul fondului general și bugetul pădurii dela Făget și după clarificările date de către membrul Dimitrie Sgaverdia și de Prezidiu, la propunerea Comisiunii:

Adunarea eparhială își însușește proiectul de buget al Fondului general administrativ pe anul 1945 prezentat și îl stabilește cu 13.217.706 Lei la venite și tot atât la cheltuieli, autorizând Consiliul eparhial ca în caz de necesitate să facă uz de împrumuturi la celelalte fonduri.

Adunarea eparhială stabilește tot odată și bugetele celorlalte fonduri și fundațiuni administrate de Consiliul eparhial cu sumele cuprinse în proiectele arătate în broșura distribuită, care cuprinde raportul general al secției economice și proiectele de buget.

(Urmează)

Contribuții pentru Academia Teologică

IV.

1. Pr. Gh. Garoiu din Fârdea	Lei 15.000
2. » E. Damașa » »	Lei 15.000
3. Bis. și cred. » »	Lei 5.660
4. Pr. I. Anghel Fărășești	Lei 7.000
5. Pr. V. Racolța Gladna-rom.	Lei 14.000
6. Bis. ort. rom. din »	Lei 3.000
7. Pr. P. Socaciu Homojdia	Lei 15.000
8. Bis. ort. rom. din »	Lei 1.000
9. Bis. ort. rom. din Coșavița	Lei 1.000
10. Pr. I. Butuc din Jupânești	Lei 15.000
11. Bis. ort. rom. » »	Lei 10.000
12. Pr. Petru Lascu Jupani	Lei 15.000
13. Bis și cred. din »	Lei 6.000
14. Pr. N. Cojocariu Jurești	Lei 12.000
15. Bis. și cred. din »	Lei 5.000
16. Pr. I. Modran Luncani	Lei 12.000
17. Bis. și cred. din »	Lei 2.100
18. Pr. D. Nicoară Margina	Lei 15.000
19. Bis. și cred. din »	Lei 19.000
20. Biserica din Zorani	Lei 2.000
21. Pr. V. Iclozan Mâtnicul-mic	Lei 6.000
22. Bis. și cred. din »	Lei 3.500
23. Bis. și cred. din Dragșinești	Lei 3.500
24. P. C. Sava din Petroasa	Lei 5.000
25. Bis. și cred. din »	Lei 2.200
26. Pr. R. Șandru din Poeni	Lei 16.000
27. Bis. ort. rom. » »	Lei 3.000
28. Bis. și cred. din Pogănești	Lei 2.300
29. Pr. E. Georgescu Povârgina	Lei 15.000
30. Bis. și cred. din »	Lei 5.800
<hr/>	
Total	Lei 252.060
<hr/>	
Suma rămasă	Lei 6,536.562
<hr/>	
Total general	Lei 6,788.652

Ședința Cercului Pastoral Ferdinand la Mărul.

Potrivit unei tradiții instaurate de câți-va ani, în fiecare început de primăvară, la Vine-rea Floriilor toți preoții din Valea Bistrei supe-rioare în formațiuni de procesiune în care se amestecă credincioșii din toate păturile sociale, membrii ai Oastei Domnului și tineri din aso-ciația religioasă „Sf. Gheorghe“ se îndreaptă cu prapori și cântări bisericești spre Mărul, cea mai interesantă parohie din regiune. Acolo, în-tr'un contrast uimitor se pot vedea efectele civilizației într'un cadru rustic muntenesc și inobilarea sufletului ciobănesc printr'o sânguin-cioasă pastorație individuală și metodic susținu-tă de venerabilul paroh *Pr. Gheorghe Popovici*.

În acest an, la data fixată, frumoasa bise-rică din sat luminată electric cu reflexe și jo-curi de lumină, abia a mai încăput credincioșii veniți la liturghia „Darurilor celor mai înainte sfințite“ la care participă cu cântări și rugăciuni ni copiii de școală alături de ceilalți credincioși. La locul potrivit *Păr. Ioan Racoveanu* din Fer-dinand predică mulțimei despre pocăință. La fi-nea Sf. liturghii Păr. Popovici mulțumește con-fraților preoți pentru osteneala luată în reușită acestei misiuni și invită credincioșii să se supună Sf. Taine a Spovedaniei pe care o săvârșesc preoții oaspeți, sf. sa ocupându-se de alte dorințe spirituale ale credincioșilor. S'au spovedit ca la 300 de credincioși, cari la Florii s'au și împăr-tășit.

După săvârșirea sfintelor slujbe, la cari se adaugă rugăciuni de pace, pentru cei din călă-torie și de oprirea năvălitorilor clerul se retrge la casa parohială pentru masă, o adevărată agapă de post care este mai mult prilej de consfătuire frățească pentru problemele religioase pe care ni le aduc aceste vremuri noi.

După amiază se fac obișnuitele întrevederi cu sătenii, iar în spre seară, oaspeții se întorc spre casă satisfăcuți de izbânda unei munci spirituale desfășurată într'un ogor atât de bine preătit...

S T I R I

Cercuri pastorale și culturale. Duminică în 14 Mai s'a ținut în *Herendești* cerc pastoral și cultural. Sf. Liturghie s'a oficiat în soborul preoților aparținători cercului împreună cu preotul refugiat I. Cristurianu, iar răspunsurile le-au dat elevii școlii primare, conduși de inv. Aurelia Chioran. Pr. I. Alexandrescu a predicat despre *datoriile omului către familie și neam*. După Vecernie s'a desfășurat, în localul școlii, programul cultural-artistic de către elevii din localitate și refugiații de aci. Inv. Ion Codrea a vorbit despre „colaborarea familiei cu școala și Biserica la creșterea copiilor“.

Duminecă în 28 Mai preoții aceluiaș cerc s'au întrunit în *Satumic*. Soborul preoților Grig. Popescu, A. Lazar, Leon Pânzaru, Gh. Biberia și Cornel Suru au săvârșit sf. Liturghie la care a asistat și pr. I. Enuica președ. cercului. Răspunsurile au fost date de elevi, instruiți și conduși de studentul Liviu Dobrea, care a executat cu ei și un reușit concert religios. A. predicat pr. Gh. Biberia despre *Biserica, școală și neam*. După Vecernie programul ședinței publice s'a desfășurat în curtea casei parohiale, în fața unui mare număr de credincioși. A început cu Imnul Regal și cuvântarea de deschidere a pr. I. Enuica. În cadrul programului bogat și variat a conferințiat învățătorul refugiat I. Petrescu din Oloșag despre *ce trebuie să citească țăranul*. După cuvântul de încheiere al președintelui, care a lădat sângea tineretului școlar, preotul refugiat Grig. Popescu din Bucovina a dat expresie sentimentelor de căldă recunoștință ce simțesc refugiații față de bătănenii cari i-au primit cu atâta înțelegere și dragoste... În duloasele acorduri ale cântării „Cu noi este Dumnezeu“, ședința se ridică într-o atmosferă de duioasă frățietate.

Duminică în 28 Mai s'au întâlnit și harnicii preoți din Va-ea Sărazului în comuna *Pogănești*. Slujba Vecerniei, au îndeplinit-o în sobor preoții P. Crișciu, N. Cojocariu, I. Miloș, P. Stamate, St. Marinescu și I. Drăgoicea. Pr. P. Crișciu a predicat despre trăirea creștină a poporului român, spunând că încercările cele mai mari au adus poporului nostru multe bucurii neașteptate. Pr. N. Cojocariu a vorbit combătând minciunile și intrigile cari sunt o armă dușmană între noi. Dl. notar Al. Săbău, tot în cadrul ședinței publice a explicat poporului sensul unor obligații cetățenești, ca prestația ș. a Școlarii din Pogănești au contribuit la reușita programului care a adus mulțumire sufletească în poporul adunat la serbare. Raportorul acestei ședințe pr. I. Drăgoicea subliniază pe bun drept colaborarea armonică dintre preoți și învățători, dând ca exemplu șezătoarea din Pogănești și laboriosul concurs al inv. dir. N. Mihăilescu.

Duminecă în 6 Iunie s'au întrunit preoții conduși de pr. I. Enuica în parohia *Oloșag*. Sf. Liturghie s'a oficiat în sobor, răspunsurile fiind date de elevii conduși de inv. Petru Halas. Pr. A. Lazăr a predicat despre necesitatea cetirii Sf. Scripturi, atât de utilă în viața omului și îndeosebi în aceste vremuri de ispitire. Biblia este ca un toiaș, ca un far care ajută atingerea înalțelor ținute sufletești. După Vecernie a urmat

ședința publică în care debutează elevii cu prestația lor plăcută. Pr. refugiat Ioan Țișea a vorbit despre *muncă, mijlocul de întreținere a trupului și a sufletului*. De încheiere pr. I. Enuica mulțumește ostențurilor și participanților la manifestația religioasă-culturală.

50 de ani s'au împlinit la 25 Mai a. c. dela procesul „Memorandiștilor“. Faimosul proces, care a făcut atâta vâlvă în străinătate, nu a fost numai procesul celor câțiva semnatari ai lui, ci procesul întregului popor românesc transilvănean. Conștienți de drepturile și de puterile lor, Românii au denunțat starea de umilire la care i-au supus stăpânitorii asupritori. Procesul memorandiștilor s'a judecat la Cluj, de către tribunalul de acolo, compus din cei mai șoviniști judecători. Totuși memorandiștii nu s'au lăsat prin nimic intimidăți; prin ținuta și atitudinea lor demnă ei s'au impus, mai ales în ochii străinătății, care a văzut în ei pe reprezentanții unui popor vrednic și demn de toate drepturile unei națiuni mari.

Ziua eroilor în Forotic s'a serbat cu o deosebită solemnitate, sfințindu-se în această zi și troița ridicată în memoria eroilor din comună. Troița s'a ridicat din inițiativa preotului Mitrofan Ciorei și a dir. școlar Ion Șerbănoiu, cu sprijinul dlui Col. Ion Albescu, comandantului centrului de instrucție din localitate și cu contribuția benevolă a credincioșilor. După sf. Liturghie s'a făcut procesiune la troiță, așezată în parcul aranjat de centru; litia a fost însoțită de dl Col. Albescu, întreg Corpul ofițeresc, autorități și numeroși credincioși. Sfințirea troiței a fost urmată de un parastas pentru eroi. Răspunsurile au fost date de corul bărbătesc local condus de cantorul Ion Gherga. Patru cununi de flori au fost depuse în amintirea eroilor, în acordurile cântării „presărați pe-a lor morminte“, condusă de dirijorul centrului, slt. Matei. Preotul M. Ciorei a rostit o impresionată predică, storcând lacrimi din ochii tuturor. Dl maior M. Strahmutchi în numele centrului iar inv. dir. Șerbănoiu în numele școalei, glorifică memoria eroilor. S'au adus laude tuturor cari au contribuit la această faptă românească și creștinească, iar dl Col. Albescu — după cetirea apelului eroilor — a adus aminte de datoriile ce avem față de orfanii și văduvele celor rămași de pe urma eroilor, ca și față de invalizii neamului.

O inițiativă frumoasă s'a pornit în Ramna mulțumită dlui Colonel Ghika. Dsa, văzând truda credincioșilor de a-și reface casa parohială și pe cea culturală a asigurat pe preotul local de tot concursul pentru terminarea cât mai în grabă a celor două zidiri. Hotărârea inimosului comandant militar, descendent al unei ilustre familii, care a dat țărilor românești domnitori celebri, onorează pe inițiator și îl face părtaș de grațitudinea unor credincioși inimoși, dar avizați la sprijin și însuflețire.

Foștii sectanți sunt considerați aconfesionali. On. Minister de Interne, printr'un ordin face cunoscut, că membrii fostelor asociații religioase desființate prin Legea din 9 Iulie 1943, nu aparțin nici unui cult recunoscut.

Foștii sectanți urmează a fi considerați aconfesionali, conform art. 43 al 5 din Legea Cultelor.

NOTE OFICIALE

Nr. 3394 E. 1944

Spre orientare și mai departe urmare se comunică în copie adresa Ministerului Culturii Naționale, Subsecretariatul Cultelor și Artelor Nr. 18.408/1944.

Copie depe adresa Dir. Contribuțiilor Directe din Ministerul Finanțelor No. 300049/1944, înreg. la Subsec. Cultelor și Artelor sub No. 18408/1944.

Potrivit prevederilor art. 17 din legea No. 236 din Aprilie 1944, pentru autorizarea emisiunii Imprumutului Apărării Naționale din 1944, furnizorii Statului și ai instituțiilor autonome ale Statului vor contribui la Imprumutul Apărării Naționale din 1944, cu o contribuție egală cu 5% din sumele încasate în exercițiul 1943/1944, cu orce titlu, în contul furniturilor făcute Statului sau instituțiilor autonome ale Statului, dacă totalul sumelor respective depășește suma de Lei 500.000.

Organele administrației de stat și ale instituțiilor autonome ale Statului care au contractat furniturile respective, sunt obligate să comunice serviciilor fiscale, în cuprinsul cărora furnizorii respectivi au sediul întreprinderii, persoanele furnizoare, contractele de furnituri și sumele încasate de aceștia pe exercițiul 1943, 1944

Pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale respective, avem onoare a vă ruga să binevoiți a lua toate măsurile necesare ca cel mai târziu până la 31 Mai crt., toate serviciile aceluia Departament, să întocmească declarațiunile necesare și să le depună serviciilor fiscale.

Comunicări în acelaș senz, avem onoare a vă ruga să binevoiți a face și tuturor instituțiilor autonome de Stat, puse sub controlul sau care sunt în legătură cu acel Departament.

p. Ministru, ss. Eugen Demetrescu, ss. Director General Indescifabil.

Caransebeș, la 14 Iunie 1944.

Episcop:
† **VENIAMIN**

Consilier referent:
ss. Dimitrie Sgăvêrdia

Nr. 3338 B. 1944.

În urma adresei St. Arhiepiscopii a Chișinăului cu No. 3093 din 1 Iunie a. c., se învătă P. On. Oficii protopopești ca să pună în vedere clericilor refugiați depe teritoriul Eparhiei

Chișinăului (județele Lăpușna, Orhei și Tigina) din Basarabia și anume: părinților protoierei de plăși, stareți și parohi stabiliți pe teritoriul protopopiatului, să prezinte de urgență Secției economice a Arhiepiscopiei Chișinăului, cu sediul în com. Coșovenii de jos, jud. Dolj, conturile de gestiune, însoțite de actele justificative pentru veniturile și cheltuelile efectuate în cursul anului inanciar 1943/1944 (1 Aprilie 1943 — 31 Martie 1944).

Totodată să se depună soldul în numerar și să se comunice cantitatea de lumânări lăsată în biserică la evacuare, cu specificarea valorii ei. Aparte se va specifica averea lăsată.

Rapoartele respectivilor preoți să se înainteze din partea acestora, deadreptul susnumitei Arhiepiscopii.

Caransebeș, la 10 Iunie 1944.

Episcop:
† **VENIAMIN**

Consilier referent:
Prot. R. G. Ancușă

Nr. 3425 Ex. 1944.

AVIZ IMPORTANT

Se pune în vedere de urgență, tuturor protopopilor și conducătorilor oficiilor parohiale ca în termen de 8 zile să înainteze toate *preliminariile și socofile bisericesti*, restante, altcum vor fi aspru sancționați.

Caransebeș, la 13 Iunie 1944.

Consiliul eparhial

Nr. 3252 B. 1944.

CONCURS

Fiind vacant postul de *al 2-lea cântăreț la biserica noastră catedrală din Caransebeș*, pentru întregirea lui se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare a concursului în Foaiă Diecezană.

Postul de cântăreț este retribuit cu salariul brutto de Lei 3500 (treimiicincisute) lunar, plus sporurile aferente.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta cererile lor Consiliului eparhial, anexând la cerere toate documentele personale și de studii, precum și cele despre serviciile de până acuma.

Caransebeș din ședința Consiliului eparhial ținută în 1 Iunie 1944.

Episcop:
† **VENIAMIN**

2-2

Consilier referent:
Prot. Romul G. Ancușă